

Izvožnja soli iz Hall-a prepovedana.

Časnik „Kärnt. Blatt“ poroča, da je neki Celovski trgovec iz Halla na Tirolskem si naročil 5 žakljev soli, da pa je odgovor dobil, da mu naročene soli ne morejo poslati zato, ker se ne sme iz Tirolov v druge dežele izvaževati. — No, še tega manjka kmetom in obrtnikom! dostavlja po pravici omenjeni časnik.

Thimol žuga podreti slavo salicilne kisline.

Leto in dan je preteklo, kar je prof. Kolbe v Lipskem iznašel salicilno kislino (Salicylsäure), ki je hipema do take slave prispela, da se je mislilo, da imamo sedaj v tej kislini sicer nedolžno pa krepko sredstvo zabraniti in vstaviti vse gnjijenje, vrenje in kisanje. Al podoba je, da njeno slavo kmalu potlači thimol, neka nova iznajdba, katera po skušnjah L. Levin-a ima velikansko moč vbrantiti, da organske stvari ne gnjijejo ali da se vsaj dadó dolgo pred gnjilobo zavarovati. Ta nova iznajdba je thimol, ki je izleček iz olja rastline, ki se po latinsko *Thymus Serpillum*, po nemško *Thimian*, po slovensko pa materna dušica imenuje, in se v tabličnih kristalih predaja. V toploti 230 stopinj po C. vre, pri 44 stopinjah po C. se raztopi; v vodi se ne raztopi lahko in diši po materni dušici. Po poročilih Levin-a zadržuje že $\frac{1}{10}$ % raztopljenega thimola popolnoma sladkorno vrenje. Mleko v odprti latvici gnjije že o 10—12 dneh; če pa se temu mleku pridá nekoliko thimola, še o 5 tednih ne gnjije. Jajčji beljak gnjije na zraku o 3 do 4 dneh, s thimolovo vodo zmešan pa je še čez 11 tednov popolnoma dober. Zdravniki so našli, da je thimol izvrstno zdravilo pri želodčinem kataru; če je bolnik tudi 3 do 4 žlice thimola povžil, mu ni škodovalo to nikakor na drugo stran. Po vsem tem je gotovo, da thimol pride kmalu na dober glas v gospodarstvu in obrtnijstvu, morebiti tudi v zdravništvu.

Tudi velikost vojaških kónj se zdaj sme meriti le po novi (meterski) meri, to je, ne več na pesti in pavce, ampak na centimetre. Konji manjši kot 155 centimetrov se nikakor ne smejo za kavalerijo (konjike) asentirati, — konje pod 158 centimetri in čez 166 centimetrov pa le takrat, kedar so posebno lepi in dobri. — Za topničarstvo (artilero) in za vsako drugo vojaško vprego morajo konji vsaj 161 centimetrov meriti.

Nove postave.

Postava o stavbah na Kranjskem.

II. razdelek.

Predpisi za stavbe.

(Dalje.)

§. 42. Lesena poslopja.

Prepovedano je novih lesenih poslopj staviti. Pri glavnih popravkih na že obstoječem lesenem poslopji se je za to poganjati, da se leseni deli nadomestijo z ognja varnimi. (§§. 72., 73., 74.)

§. 43. Zapažne stene (pregrade).

Ako je stavljenje čistega (polnega) zidovja resničnim težavam podvrženo, se sme dovoliti, da se v razdelitev posamnih prostorov v nadstropjih med dvema ognja varnima razdelnima stenama postavi medstenje (pregrada), ki obstoji deloma iz lesa; toda se mora od obeh strani dobro z motrom ometati.

Ako se hočejo take stene (pregrade) skozi več nadstropij, druga na drugi napraviti, se mora stena vsacega nadstropja za-se obstoječa postaviti.

Ta stavbeni način je v načrtu na tanko v razvid postaviti. Na pregradah ne sme biti nobenega kuriša.

§. 44. Cela poslopja staviti iz pregrad (stenovcev) je s posebno dovolitvijo oblastnije izjemoma dopuščeno, sosebno za stanišča delavcem in za obrtnijske namene. Vendar se pa mora pri vseh takih poslopjih

1) do visokosti od najmanj 7 dm. nad pód pri tleh napraviti podzidje ali iz kamna ali pa iz opeke;

2) streha mora biti varna pred ognjem in podstrešje se mora ometati z ilovico najmanj 11 cm. na debelo;

3) se mora vsak dimnik med pregradami narediti iz gradiva pred ognjem varnega ter mora biti na obeh straneh ločen od lesovja z zidom, najmanj 15 cm. debelim. Ognjišča morajo stati najmanj 1 m. daleč proč od lesovja in od pregrad. (§§. 34—40.)

Pri poslopjih za stanovanje morajo biti pregrade na obeh straneh dobro ometane z motrom (z mavto).

§. 45. Pokrivanje streh. Podstrešne sobe.

Strešni stoli se morajo pokrivati z opeko (cegлом), škrlom (škrlom), kovino ali s kako drugo od politične oblastnije za ognja varno (spoznano) strešno snovo.

Ako je pri poslopjih, katera so pokrita s slamo ali s skalicami, glavno zidovje in strešni stol sposoben, nositi ognja varno streho, se mora pri kakem poglavitnem popravljanju strehe na to paziti, da se napravi ognja varna streha.

Vhodi v podstrešje se imajo zavarovati z železnimi ali z železom okovanimi vratami v nezgorljivem oklepu. (§. 72.)

Podstrešje se mora ognja varno pokriti (obložiti), in ako je dalje nego 28 m., se mora razdeliti po požarnem zidu.

Podstrešne sobe so le takrat dopuščene, če se popolnoma skladajo z vsemi oziri na ognja varnost.

Stanišča in kuriša v podstrešji pri že obstoječih poslopjih, katera se ne skladajo s to naravno, se morajo brez pogoja odstraniti.

§. 46. Osamljenje podstrešja.

Lesovje strešnih stolov se ne sme nikjer dotikati stropnega lesovja, zatorej se mora vselej (tudi pri prezidanju) vmes spraviti pred ognjem varna sklada, s katero se osámi (izolira) lesovje. (§. 32.) V ta namen se morajo tudi pozidnice položiti najmanj 15 cm. nad podstrešnim tlakom.

§. 47. Zidani paži (zidovi zoper ogenj).

Zidovi postavljeni za to, da branijo ognju dalje se širiti (zidani paži, požarni zidovi in čelni zidovi, do katerih kápa [kapila] sega sosednja lastnina), ne smejo dobiti niti oken niti drugih lukenj, ter se morajo taka okna in luknje, kjer že obstojé, odpraviti na zahtevanje mejaša, ne čez 6 m. oddaljenega.

Ako bi temu zoper bile kakove privatno pravne pravice, je vendar delati na to, da dobé okna in luknje zoper ogenj varno zaporo.

Zidani paži morajo biti vsaj 15 cm. debeli, in z 15 cm. debelimi stebri (oporami) ukrepljeni, ter se 24 cm. izpeljati više nad strešni rob.

Notri v podstrešnih prostorih stoječi medstrešni zidovi smejo sicer luknje imeti, toda take luknje morajo imeti zoper ogenj varno zaporo.

Požarni zidovi (zidani paži) se ne smejo pokrivati z lesovjem.